

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 159
din 05.04.2023

Dosar nr: 68/ 2022

Petiția nr: 687/28.01.2022

Petent: [REDACTED]

Reclamat: Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Prahova

Obiect: petenta reclamă faptul că partea reclamată i-a respins cererea prin care a solicitat acordarea unor drepturi cuvenite ca urmaș al persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

[REDACTED] domiciliul în [REDACTED]

[REDACTED] Jud. Prahova

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Prahova cu sediul în Mun. Ploiești, Strada Nicolae Iorga nr. 1, Jud. Prahova

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 687/14.03.2022 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 1875/14.03.2022 a fost citată partea reclamată, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 29.03.2022 (filele 3-4 la dosar).

5. Petenta a comunicat o completare la petiție/note scrise în data de 25.03.2022 (filele nr. 5-6 la dosar).

6. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere la dosar în data de 25.03.2022, (filele 7-12 la dosar).

7. S-a comunicat părții reclamate completarea la petiție transmisă de petentă la dosar iar petentei s-a comunicat punctul de vedere depus la dosar de partea reclamată, cu adresa nr. 2977/27.04.2022 (filele 17-18 la dosar).

8. Petenta a comunicat concluzii scrise la data de 10.05.2022 (filele 19-22 la dosar).

9. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

10. Petenta sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare, arătând următoarele:

- în calitate de fiică a tatălui defunct, petenta a solicitat Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Prahova (AJPIS), în luna noiembrie 2021, acordarea drepturilor prevăzute de art. 5 alin. 6 din Decretul Lege nr. 118/1990 republicat, privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.

- AJPIS Prahova a respins cererea petentei (Decizia nr. 821 din 02.12.2021) pentru motivul: *«din fișa matricolă penală nr. 204/26.03.1954 rezultă că defunctul [REDACTAT] a făcut parte din Mișcarea Legionară (art. 14 Decret-Lege nr. 118/1990 republicat), fiind condamnat pentru prima oară în anul 1941 pentru activitate legionară.»*

11. În ceea ce privește activitatea tatălui său, petenta arată că acesta a fost persecutat din motive politice de dictatura instaurată de la 06 martie 1945 fiind condamnat pentru *«uneltire contra ordinii sociale»*, infracțiune prevăzută la art. 209 cod penal (5 ani și 25 ani) și *«activitate contra clasei muncitoare»*, infracțiune prevăzută la art. 193/1, articol secret, cuprins în decretul nr. 62/1955 și nepublicat vreodată (8 ani). Prin Decretul nr. 421 din 24.09.1955 pentru grațierea unor pedepse și amnistierea unor infracțiuni, publicat în Buletinul Oficial nr. 27 din 24.09.1955, condamnarea de 5 ani a fost amnistiată. Potrivit dispozițiilor art. 119 Cod penal din 21.06.1968, publicat în Buletinul Oficial nr. 79 - 79 bis din 21.06.1968, *«Amnistia înlătură răspunderea penală pentru fapta săvârșită.»*

12. Petenta arată că prin dispozițiile art. 14 din Decret-Lege nr. 118/1990 republicat, privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, legiuitorul a stabilit că: *«Prevederile prezentului decret-lege nu se aplică persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra umanității sau celor în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum și copiilor acestora»* și consideră că în această situație nu se poate stabili printr-un text de lege că persoanele care au făcut parte dint-un partid legal constituit, partid care a câștigat în mod democratic alegerile din anul 1931 și care nu au săvârșit acte de violență împotriva populației, acte de violență dovedite printr-o sentință penală definitivă, să fie asimilate cu persoanele *«condamnate pentru infracțiuni contra umanității»*. De asemenea, petenta apreciază că de prevederile Decretului-Lege nr. 118/1990 nu se pot bucura nici *«copiilor acestora»*, așa cum, cu instaurarea la 6 martie 1945 a dictaturii comuniste, fii și fiicele persoanelor considerate *«dușmani ai poporului»* erau îndepărtate din școli și universități sau chiar trimise în unitățile de reeducare.

13. În susținerea cauzei sale, petenta aduce ca motivare următoarele prevederi legale: art. 1 alineatele 3 și 5, art 16 alin. 1, art. 20 alineatele 1 și 2 și art. 148 alin 2 din Constituția României, art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 26 din Pactul Internațional din 16 decembrie 1966 cu privire la drepturile civile și politice (publicat în Buletinul Oficial nr. 146 din 20 noiembrie 1974), art 14 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (ratificată prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 31 mai 1994), dispozițiile art. 1 din Protocolul nr. 12 din 4 noiembrie 2000 la Convenție, publicat în Monitorul Oficial nr. 375 din 2 mai 2006 m și art. 21 alin. 1 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

14. În concluzie, petenta dorește analizarea situației expuse și constatarea faptei de discriminare.

15. În completarea la petiție comunicată de petentă la dosar din data de 25.03.2022, aceasta arată că dispozițiile art. 14 din Decret-Lege nr. 118/1990 republicat, privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, legiuitorul a stabilit că: «Prevederile prezentului decret-lege nu se aplică persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra umanității sau celor în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum și copiilor acestora» și consideră că aceste prevederi sunt discriminatorii în situația excluderii unor persoane persecutate politic în perioada începută cu data de 6 martie 1945.

16. De asemenea, petenta apreciază că dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, cum este situația în cazul tuturor persoanelor persecutate din motive politice, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit, recunoscându-se dreptul la diferență, în situația în care o persoană condamnată «pentru infracțiuni contra umanității» și personae «în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel».

17. În continuare, petenta își expune aprecierea în ceea ce privește:

- persoanele condamnate «pentru infracțiuni contra umanității»,
- persoane «în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel».

Se arată că, prin Decretul nr. 421 din 24 septembrie 1955 pentru grațierea unor pedepse și amnistierea unor infracțiuni (publicat în BOF. nr. 27 din 24 septembrie 1955), condamnarea din 1941 a tatălui său a fost amnistiată iar prin Decretul nr. 51 din 19 februarie 1965, privind grațierea pedepsei complementară prevăzută de art. 58 pct. 1 Cod Penal 1948, pedeapsa complementară aplicată în 1959 («Degradarea civică consistă în: 1. destituirea condamnatului din orice funcțiune publică și pierderea dreptului de a mai ocupa vreuna»), tatăl acesteia a fost grațiat.

18. În concluziile scrise comunicate la dosar, petenta arată următoarele, în răspuns la punctul de vedere al părții reclamate:

18.1 Petenta apreciază că:

- pentru persoanele condamnate pentru infracțiuni contra umanității, trebuie să existe o hotărâre a unei instanțe penale internaționale;
- persoanele care au «desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel», sub nicio formă, nu li se poate aplica un tratament juridic egal cu o persoană condamnată «pentru infracțiuni contra umanității», dimpotrivă, tratamentul juridic «nu poate fi decât diferit».
- organizația sau mișcarea în care persoana și-ar fi desfășurat activitate trebuie să fie declarată ca organizație sau mișcare fascistă și/sau legionară.

18.2 În ceea ce privește situația tatălui său, petenta arată că acesta nu a fost condamnat niciodată pentru crime sau alte acte de violență gravă săvârșite în perioada în care a fost membru al mișcări legionare, astfel, doar simpla sa apartenență la „Mișcarea legionară” nu poate fi incriminată. Consemnarea din Fișa Matricolă Penală nr. 204 din 26 martie 1954 nu are legătură cu condamnarea prin Sentința nr. 281 din 12 martie 1941 pronunțată de Tribunalul Militar al Corpului 5 Armată în dosarele nr. 828/1941

și 2797/1941, în cuprinsul Sentinței nr. 281 din 12 martie 1941 nu apare sintagma «*activitate legionară*».

18.3 Cu privire la condamnarea suferită de tatăl său, petenta arată că prin Sentința nr. 281 din 12 martie 1941, acesta

* a fost condamnat pentru:

- «*insurecțiune armată*», infracțiune prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 211 Cod Penal 1936, cu aplicarea de «*circumstanțele atenuante*» prevăzute de art. 157 pct. 1 lit. b. Cod Penal 1936,

- «*port ilegal de armă*» în temeiul art. 1 și art. 3 din Ordonanța Militară nr. 22 din 11 ianuarie 1940 emisă de Corpul 5 Armată la 1 an închisoare;

- «*răspândire de știri false*» în temeiul art. 2 și art. 3 din Ordonanța Militară nr. 19 din 12 septembrie 1939 emisă de Corpul 5 Armată la 1 an închisoare.

* a fost achitat pentru:

- «*uneltire contra ordinii sociale*», infracțiune prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 209 alin. 2 Cod Penal 1936,

- «*răzvrățire*», infracțiune prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 210 Cod Penal 1936 (această infracțiune nefiind prevăzută în Codul Penal din 1936, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 65 din 18 martie 1936).

Prin Decretul nr. 421 din 24.09.1955 pentru grațierea unor pedepse și amnistierea unor infracțiuni, publicat în Buletinul Oficial nr. 27 din 24.09.1955, așa cum este consemnat în fișa penală, condamnarea suferită prin Sentința nr. 281 din 12 martie 1941 pronunțată de Tribunalul Militar al Corpului 5 Armată în dosarul nr. 828/1941 și dosarul nr. 2797/1941, a fost anulată (amnistiată - măsură legislativă care desființează caracterul delictuos al unei infracțiuni, anulând incriminarea și pedeapsa).

19. Cu referire la expunerea părții reclamate, petenta apreciază că acea comisie din cadrul AJPIS Prahova nu a putut să treacă cu vederea nici faptul că din fișa matricolă penală rezultă că la data arestării, tatăl acesteia făcea parte din Frontul Plugarilor însă aceeași comisie a trecut cu vederea faptul că în Fișa matricolă penală este consemnat și faptul că tatăl ei se afla în arest preventiv din data de 25 mai 1948, sens în care se pune întrebarea cum a putut această persoană, în perioada 1946-1948, să sprijine partidul comunist la alegerile din anul 1946 și implicit la instaurarea comunismului în România în situația în care în Fișa matricolă nr. 204 din 26 martie 1956 este menționată Sentința nr. 1328 din 14 septembrie 1956 pronunțată de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militară București în dosarul nr. 773/1956, prin care, în temeiul art. 193/1 alin 3 Cod Penal, a fost condamnat la 8 ani detențiune grea pentru crimă de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare.

20. În susținerea celor menționate în petiție și în notele scrise comunicate ulterior, petenta a depus la dosar fișa matricolă penală nr. 204 din 26 martie 1954 (filele 21-22 la dosar).

Susținerile părții reclamate

21. Prin adresa înregistrată cu nr. 2231/25.03.2022, partea reclamată arată următoarele:

21.1 Potrivit art 14 din Decretul-Lege nr 118/1990 republicat prevederile actului normativ nu se aplică persoanelor care au desfășurat activitate legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum si copiilor acestora.

21.2 Din Fișa matricolă penală rezultă ca defunctul a făcut parte din Mișcarea Legionară, fiind condamnat în anul 1941 la 5 ani de închisoare pentru activitate legionară.

22. Partea reclamată apreciază că este de notorietate faptul că la începutul anului 1941, în urma conflictului dintre șeful guvernului, general (ulterior mareșal) Ion Antonescu și Mișcarea Legionară, au fost înființate curțile marțiale, care au condamnat multe persoane pentru activitate legionară.

23. Comisia pentru aplicarea Decretului-Lege nr. 118/1990 republicat din cadrul AJPIS Prahova, nu poate ignora textul de lege și documentul din care rezultă că defunctul a desfășurat activitate legionară, partea reclamată opinând că a aplicat strict actul normativ.

24. De asemenea, se arată că Decretul-Lege nr 118/1990 republicat, invocat de petentă, se referă la acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatură instaurată cu începere de la 6 martie 1945.

25. Comisia pentru aplicarea Decretului-Lege nr 118/1990 din cadrul AJPIS Prahova nu a trecut cu vederea nici faptul că din fișa matricolă penală rezultă că la data arestării, defunctul făcea parte din Frontul Plugarilor, organizație politică care a sprijinit Partidul Comunist la alegerile din anul 1946 și implicit instaurarea comunismului în România.

26. În concluzie, partea reclamată solicită respingerea petiției ca neîntemeiată.

27. În susținerea punctului său de vedere, partea reclamată a atașat la dosar următoarele înscrisuri: Decretul-Lege nr 118/1990, fișa matricolă penală, informații privind Frontul Plugarilor (filele 9-12 la dosar).

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la speță

28. **În fapt**, se reține că, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentei, care nu beneficiază de acordarea unor drepturi în calitate de urmaș al unei persoane persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945, conform legislației în vigoare.

Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și al documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate.

29. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

30. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

31. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor*

recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

32. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

33. Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul Director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, care, legat de prevederile privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, *principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv*.

34. CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996). În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

35. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările

ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile** dar care sunt tratate în **mod diferit** din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

36. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare și anume, dacă petenta a fost supusă unei discriminări ca urmare a faptului că nu beneficiază de anumite drepturi ca urmaș al unei persoane persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945, conform legislației în vigoare.

37. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui *tratament diferențiat* aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui *criteriu* de discriminare conform. art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat.

38. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

39. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci

ca sarcina probei să revină persoanei acuzată de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis. (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.)

40. Colegiul director, pe baza probatoriului depus la dosar și din susținerile părților, a reținut următoarele:

- Petenta susține că a fost discriminată de partea reclamată care, prin concluziile și acțiunile din cadrul activității sale, i-a încălcat acesteia un drept fundamental privind acordarea anumitor drepturi care i se cuvin în calitate de urmaș al unei persoane persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945.

- Petenta a depus o cerere la AJPIS Prahova solicitând acordarea drepturilor prevăzute de art. 5 alin (6) din Decretul Lege nr. 118/1990¹, apreciind că, în calitate de urmaș al defunctului tată persecutat politic, aceasta beneficiază de acordarea drepturilor prevăzute de legislația în vigoare.

- Cererea petentei a fost respinsă prin Decizia nr. 821/02.12.2021, motivul invocat fiind că *din fișa matricolă penală nr. 204/26.03.1954, rezultă că defunctul P.G (î.e. tatăl petentei) a făcut parte din mișcarea legionară (...) fiind condamnat pentru prima oară în anul 1941 pentru activitate legionară. Această decizie se întemeiază pe prevederile art.14 din Decretul Lege nr. 188/1990 care prevăd că prevederile prezentului decret-lege nu se aplică persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra umanității sau celor în cazul cărora s-a dovedit că au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum și copiilor acestora.*

- Din Fișa matricolă penală rezultă ca defunctul a făcut parte din Mișcarea Legionară, fiind condamnat în anul 1941 la 5 ani de închisoare pentru activitate legionară iar Comisia pentru aplicarea Decretului-Lege nr 118/1990 din cadrul AJPIS Prahova a luat în calcul și faptul că din fișă rezultă că la data arestării, defunctul făcea parte din Frontul Plugarilor, organizație politică care a sprijinit Partidul Comunist la alegerile din anul 1946 și implicit instaurarea comunismului în România.

- Condamnarea din 1941 a tatălui petentei a fost amnistiată prin Decretul nr. 421/24.09.1955, acesta fiind ulterior persecutat politic de dictatura instaurată la 6 martie 1945 și condamnat pentru uneltire contra ordinii sociale și activitate contra clasei muncitoare, consemnarea din Fișa matricolă penală din data de 26.03.1954 neavând legătură cu condamnarea prin Sentința nr. 21/12.03.1941.

- Petenta consideră că dispozițiile art. 14 din Decretul Lege nr. 188/1990 sunt discriminatorii în situația excluderii unor persoane persecutate politic în perioada începută cu data de 6 martie 1946, apreciind că pentru *persoanele condamnate pentru infracțiuni contra umanității* trebuie să existe o hotărâre a unei instanțe penale internaționale iar

¹ Decret Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat

persoanelor care au desfășurat o activitate fascistă și/sau legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel nu li se poate aplica un tratament juridic egal cu o al unei persoane condamnata pentru infracțiuni contra umanității.

42. În speță, Colegiul director ia act de susținerile petentei conform cărora aceasta se consideră discriminată în raport de alte persoane care beneficiază de drepturi de urmași ale persoanelor persecutate politic, urmând a se reține că situația *nu este comparabilă*. Din ansamblul înscrisurilor depuse de părți la dosar Colegiul director apreciază că partea reclamată nu a luat măsuri cu caracter particular, care să o vizeze exclusiv pe petentă, ci a respectat și aplicat dispozițiile legale, măsura fiind justificată obiectiv potrivit legislației specifice în domeniu. Instituția a aplicat prevederile legale în vigoare, situațiile fiind diferite conform actelor normative care reglementează categoriile de persoane, nefiind aplicat un tratament diferențiat în cazul ce face obiectul plângerii.

43. Prin coroborarea elementelor probatorii ale dosarului în cauză, împreună cu analiza faptelor expuse de părți, Colegiul director consideră că, plângerea astfel cum este prezentată, nu este de natură a evidenția niciun element de fapt, care să permită, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat petentei pe baza unui criteriu menționat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de norma juridică.

44. În speța ce face obiectul dosarului nu au fost identificate diferențe de tratament create prin distincții între situații analoage și comparabile și nu se poate reține o situație comparabilă între cele două categorii de persoane, acestea fiind stabilite de legislația specifică. Decretul-Lege nr 118/1990 se referă la acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatură instaurată cu începere de la 6 martie 1945 iar prevederile actului normativ nu se aplică persoanelor care au desfășurat activitate legionară în cadrul unei organizații sau mișcări de acest fel, precum și copiilor acestora.

Decretul Lege nr. 118/1990 se referă la persoanele persecutate politic de dictatura instaurată de la data de 06.03.1945 iar tatăl petentei a fost condamnat în anul 1941 pentru că a desfășurat activitate legionară, categorie exclusă explicit de norma legală invocată.

45. Din analiza obiectului petiției raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, faptele prezentate nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi calificate ca fiind fapte de discriminare, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege și anume reținerea unei situații comparabile. Prin urmare, Colegiul director decide faptul că, în cazul semnalat de către petentă, nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu sunt fapte de discriminare potrivit prevederilor OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (nu sunt situații comparabile).
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 05.04.2023 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA - Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 03.08.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

